

ЯК ВИБРАТИ НАУКОВЕ ВИДАННЯ ДЛЯ СТАТТІ

ЯК ВИБРАТИ НАУКОВЕ ВИДАННЯ САМЕ ДЛЯ ВАШОЇ СТАТТІ?

Процес пошуку наукового видання складний і довготривалий. Яке б оригінальне та унікальне не було дослідження, Ви не зможете опублікуватися, якщо виберете журнал, який відповідатиме тематиці статті. Як показує моя практика, більшість авторів ставляться до цього питання безвідповідально. Адже на перший погляд здається, що майже будь-яке тематичне видання підійде для публікації. Та це не зовсім так. Отож, як розібратися серед сотні схожих журналів та знайти саме той, що опублікує Вашу статтю? Розглянемо основні пункти, на які необхідно звернути увагу під час пошуку ідеального журналу для публікації.

1. Оберіть наукометричну базу даних

Потрібно визначитися, в якій базі даних Вам потрібна індексація. Це одразу звужить коло пошуку.

2. Перегляньте Ваше дослідження ще раз

Перечитайте статтю, зосередившись саме на напрямках проведеного дослідження. Занотуйте собі вузькі галузі науки, яких стосується Ваша наукова робота.

3. Шукайте журнали правильно

Окрім сайтів самих баз даних, також для підбору видання можна скористатися наступним джерелом – *Scimago* (<https://www.scimagojr.com>). Але перед відправкою до редакції наукової статті, перевірте, чи індексується певний журнал у відповідній базі даних.

4. Зверніть увагу на журнали з невисокими показниками

Окрім високорейтингових журналів можна передивлятись і більш низькорейтингові, особливо, якщо Вам не настільки важливий квартал, у Вас це перша публікація або є необхідність у швидкому виданні.

Також перегляньте журнали, які тільки-но ввійшли в певну базу даних. В таких виданнях ще немає показників, бо вони з'являються не раніше, ніж через рік після включення журналу. В цих наукових виданнях зазвичай рецензування та публікація відбувається швидше, оскільки надсилається набагато менша кількість статей.

5. Вивчіть сайт «відповідного» журналу

Зазвичай автори досить неуважно переглядають сайти журналів і далі головної сторінки не заходять, одразу натискають на посилання "Submit the article" («Відправити статтю»). Звичайно, по назві видання зрозуміло, на яку тематику приймають статті до публікації, але досить часто в назві не відображається вся повнота можливих тем. Обов'язково прочитайте розділ "About the Journal" («Про журнал») та зверніть увагу на підрозділ "Scope of Journal" («Тематичне охоплення журналу»), оскільки в ньому розкривається зміст напрямків журналу. Але, якщо і після цього не буде досить зрозуміло, чи варто відправляти в це видання статтю, тоді необхідно переглянути архів. Звичайно, що не в усіх журналах архів відкритий та є доступ до повних текстів статей. Але, як мінімум, Ви можете переглянути назви статей, їхні анотації, які є у відкритому доступі, як наприклад, в базі даних Scopus.

6. Переглядайте, з яких країн публікуються автори в тому чи іншому виданні

Досить часто журнали публікують дослідження авторів з обмеженого переліку країн. Це переважно відображається на початку назви, як наприклад, "American, British, Indian, Australian" та інші. Існує велика ймовірність, що в журналах, в яких є певне уточнення про країну, Вам можуть відмовити. Але якщо у Вашому дослідженні щось стосувалось саме цієї країни, то найімовірніше у Вас є шанс на публікацію в журналі. Також іноді вказівка на країну стосується тільки держави походження видання.

7. Уважно прочитайте розділ "Instructions for authors" («Інструкція для авторів»)

Пильно переглядайте всі вимоги до статей та документів, які необхідні для подачі. Іноді журнали можуть вимагати вказати свій Research ID, Scopus ID, University Profile та інші посилання на авторів. Частіше за всього це необов'язково, але іноді може статися так, що відсутність цих даних призведе до відмови Вашої статті в публікації.

8. Дослідіть питання плати за публікацію

У першому випуску журналу «Наука та Метрика», у статті «Що таке "хижацькі" видання, і чому не потрібно вішати цей ярлик на всі журнали?», ми писали, що журнал може стягувати плату за публікацію, адже частіше за все він за рахунок цього й існує. Далі ми розглянемо цю тему більш детально.

У науковому просторі існує міф, що тільки хижацькі журнали беруть плату за публікацію, але це не завжди відповідає дійсності. Усі видання можна поділити на декілька типів.

1. **Open Access / Gold Access.** З авторів береться певна сума грошей, щоб покрити усі витрати на публікацію. Архів статей у цьому випадку відкритий для читачів безкоштовно.

2. **Subscription-Based Access.** З авторів може стягуватися певна сума грошей аби покрити витрати на публікацію - повністю або частково. Архів журналу закритий для загалу, але може бути доступним за умови платної підписки та/або покупки будь-якої конкретної статті.

3) **Free Access.** Оплата не стягується ні з авторів, ні з читачів. Архів у вільному доступі. В такому випадку видання частіше за всього фінансується певною організацією, в основному, університетом.

Інформацію про оплату публікації можна знайти в розділі "About the Journal" («Про журнал»). Частіше за все вона знаходиться під заголовком "Publication Charge/Fee" («Публікаційний внесок»). Також трапляється таке поняття як "Submission Fee" («Попередній редакційний внесок»). Це плата тільки за подачу статті в журнал, що не гарантує обов'язкову публікацію. Сума переважно невелика, але далеко не кожен може дозволити собі її заплатити, оскільки потрібно бути впевненим, що Ваша стаття дійсно підійде до цього журналу.

9. Правильно оберіть спосіб подачі статті

Наразі існує два способи відправки статті в журнал: через електронну пошту та з використанням системи подачі. Зручнішим здається перший спосіб, оскільки не займає багато часу і сил, але це лише на перший погляд. Навіть електронний лист може загубитися, потрапити до теки «спам», через що практично неможливо відслідковувати процес публікації. Тільки одиниці журналів інформують авторів про хід роботи над науковою статтею.

Краще обирати видання, в яких є система подачі. Існують 3 найбільш відомі сервіси: Editorial Manager, Manuscriptcentral, Elsevier Editorial System. Також деякі журнали створюють власну систему на своєму сайті, за допомогою якої можна відслідковувати статус статті та прогрес роботи над нею. І в такому випадку стаття може залишитися непоміченою тільки в поодиноких випадках.

10. Виберіть декілька відповідних журналів

Згідно з публікаційною етикою, автори мають право подати статтю лише в одне видання, але ніхто не забороняє одразу вибрати хоча б декілька, щоб, у разі відмови, не довелось починати спочатку весь процес пошуку журналу.

Джерело:

Анастасія Міщук „Наука і метрика”, 2020